■ روزنامه فرهنگی - اجتماعی صبح ایران
■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
■ مدیر مسئول: یوسف قوچانی غروی

جام جم

پنجشنبه ۱ خرداد ۱۴۰۴ | ۲۴ ذی‌القعده ۱۴۴۶
۲۰ صفحه روزنامه ⊕ ۸ صفحه ضمیمه
سال بیست‌وششم | شماره ۷۰۵۰
Thursday | May 22 | 2025

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

جنبش بیداری زنده است

نشانه‌های تداوم جنبش دانشجویان آمریکایی در اعتراض به رژیم صهیونیستی چیست؟

جنبش بیداری دانشگاه‌های آمریکا ادامه دارد، اگرچه نه به اندازه سال گذشته اما هنوز دانشجویان به سیاست‌های حمایتی آمریکا از رژیم صهیونیستی اعتراض دارند و با وجود سرکوب شدید دولت آمریکا، اخراج بسیاری از این دانشجویان و محدود کردن بودجه دانشگاه‌ها همچنان نشانه‌های آشکاری از زنده بودن این جنبش وجود دارد. نمونه‌اش ویدئوی دیروز از دانشگاه کلمبیا که بسیاری از دانشجویان با سر دادن شعار خواستار آزادی دانشجویان بازداشتی بودند. اتفاقی که به نوعی مسئولان دانشگاه را از زنده بودن این جنبش شوکه کرد.

بازداشت، تعلیق، اخراج

گزارش‌ها نشان می‌دهد که پس از اوج‌گیری اعتراضات در آوریل و می ۲۰۲۴، بسیاری از دانشگاه‌ها با استفاده از نیروهای پلیس، بازداشت معترضان و اعمال محدودیت‌های اداری (مانند تعلیق دانشجویان یا لغو مراسم فارغ‌التحصیلی) سعی در توقف این تجمعات داشتند. برای مثال، در دانشگاه کلمبیا، پلیس نیویورک برای متفرق کردن معترضان و برچیدن چادرهای تحصن مداخله کرد و طی آن بیش از ۱۰۰ نفر بازداشت شدند. برخی دانشگاه‌ها هم مانند دانشگاه نورث‌وسترن و براون با معترضان به توافق رسیدند تا تحصن‌ها پایان یابد اما این توافقات اغلب شامل مواردی مبهم بود و خواسته‌های اصلی معترضان (مانند توقف کامل حمایت تسلیحاتی آمریکا در اسرائیل) برآورده نشد. بیش از ۳۶۰۰ دانشجو در جریان اعتراضات بهار ۲۰۲۴ بازداشت شدند. این اعتراضات با واکنش‌های متفاوتی مواجه شد؛ پروپاگاندای غربی و مقامات آمریکایی سعی داشتند این اعتراضات را به نوعی یهودستیزی معرفی کنند در حالی که بسیاری از معترضان (ازجمله دانشجویان یهودی) تأکید داشتند که این اعتراضات علیه سیاست‌های رژیم صهیونیستی بود، نه علیه یهودیان.

خیزش در راه است

اعتراضات دانشجویان آمریکایی الهام‌بخش جنبش‌های مشابه در دانشگاه‌های اروپا و استرالیا نیز بود. در غزه، دانشجویان فلسطینی این اعتراضات را به عنوان نشانه‌ای از همبستگی جهانی با آرمان فلسطین دانسته و آن را ستودند. تداوم حمایت دانشجویان آمریکایی نشان‌دهنده ادامه حمایت از این اعتراضات در سطح بین‌المللی است. به عنوان مثال جمال بومن، نماینده کنگره آمریکا به‌تازگی از حق دانشجویان برای اعتراض به سیاست‌های رژیم صهیونیستی دفاع کرد. به اعتراف مقامات آمریکایی، با توجه به تداوم کشتار صهیونیست‌ها و عدم تحقق بسیاری از خواسته‌های معترضان، احتمال بازگشت گسترده اعتراضات وجود دارد. با این حال، سرکوب شدید پلیس، فشارهای سیاسی (از جمله از سوی قانون‌گذاران جمهوریخواه) و محدودیت‌های دانشگاه‌ها ممکن است روند این خیزش را کمی کند نماید. برخی تحلیلگران معتقدند که این اعتراضات نشانه‌ای از تغییر دیدگاه نسل جوان آمریکا نسبت به مسأله فلسطین است و در درازمدت می‌تواند تأثیرات سیاسی و اجتماعی عمیقی داشته باشد.

چرا اعتراضات ادامه دارد؟

گزارش تازه منتشرشده در وال‌استریت ژورنال با توصیف فضای نگرانی در میان دانشجویان بین‌المللی در آمریکا آغاز می‌شود که به دلیل اعتراض به بمباران غزه توسط اسرائیل، با اقدامات سختگیرانه دولت ترامپ مواجه شده‌اند. دولت آمریکا ویزاهای دانشجویی برخی از این فعالان را لغو و آنها را به مراکز بازداشت اداره مهاجرت و گمرک منتقل کرده است، با این ادعا که این دانشجویان یهودستیزی را ترویج می‌دهند یا سیاست خارجی آمریکا را تهدید می‌کنند آن هم بدون ارائه شواهد مشخص. نمونه بارز این اقدامات، بازداشت محمود خلیل، دانشجوی تحصیلات تکمیلی دانشگاه کلمبیا با اقامت دائم قانونی (گرین کارت)، در اوایل مارس ۲۰۲۵ است. این واقعه به‌عنوان نقطه عطفی برای دانشجویان بین‌المللی توصیف شده که بسیاری را به ادامه اعتراضات سوق داده است.

وقتی کارفرما می‌ترسد

دولت ترامپ با استناد به یک قانون مهاجرتی کمتر استفاده‌شده، که به وزیر خارجه اجازه می‌دهد وضعیت مهاجرتی افرادی که حضورشان تهدیدی برای سیاست خارجی آمریکا تلقی می‌شود را لغو کند، اقدام به لغو ویزاها و بازداشت دانشجویان کرده است. نمونه‌های دیگر شامل رمیسا اوزتورک، دانشجوی دکتری دانشگاه تافتس و ممدوح طاهر، دانشجوی دکتری دانشگاه کرنل، است که ویزاهای‌شان لغو شده و با خطر اخراج مواجه‌اند. وزیر خارجه آمریکا، مارکو روبیو هم اعلام کرده که صدها ویزا، از جمله ویزای دانشجویان، لغو شده است. منتقدان این سیاست، از جمله وکلای دانشجویان، معتقدند که این اقدامات نقض حقوق آزادی بیان تضمین‌شده توسط متمم اول قانون اساسی آمریکاست. اریک لی، وکیل ممدوح طاهر می‌گوید: «این چیزی است که در دیکتاتوری‌ها رخ می‌دهد و اینها موارد آزمایشی هستند. اگر دولت بتواند این کار را با این دانشجویان انجام دهد می‌تواند آن را با همه انجام دهد.»

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۱	نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۰
غروب آفتاب: ۱۹:۰۸	اذان صبح فردا: ۰۳:۱۳
اذان مغرب: ۱۹:۲۸	طلوع خورشید فردا: ۰۴:۵۴

امروز در تاریخ

■ روز بزرگداشت ملاصدرا
■ روز بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف

حکمت

امام علی(ع): با مداومت بر یاد خداست که غفلت زدوده می‌شود./ غررالحکم

واحه

گفتی چه کسی، در چه خیالی، به کجایی
بی تاب توام، محو توام، خانه خرابم/ بیدل دهلوی

شمیم رحمت

■ پیامبر اکرم(ص):
شجاع‌ترین مردم، کسی است که بر هوس خود چیره آید./ معانی الأخبار

مشق عشق

■ وصیت‌نامه شهید بهرام حق‌نجات
خدایا، از تو می‌خواهم که مرا یاری کنی تا در راه تو قدم بردارم. همان‌طور که در قرآن آمده هرکسی در امور بر خداوند توکل نماید، او برایش کافی است.

نکته روز

مالک تلگرام فیلترشد!

ماجرای مالک تلگرام و دولت فرانسه انگار تمامی ندارد چراکه حالا خبر آمده دولت فرانسه خروج پاول دوروف، بنیانگذار تلگرام از این کشور را بدون اجازه مقامات ممنوع کرده است. دوروف در آگوست ۲۰۲۴ میلادی در فرانسه دستگیر و بعدا به همدستی در فعالیت‌های غیرقانونی در پیام‌رسان تلگرام، مانند پولشویی و گسترش محتوای کودک‌آزاری متهم شد.

به نوشته نشریه پولیتیکو، مقامات فرانسوی درخواست پاول دوروف، موسس تلگرام برای سفر به ایالات متحده برای مذاکره با صندوق‌های سرمایه‌گذاری را رد کردند. دفتر دادستانی پاریس به این نشریه گفت که تصمیم خود را در ۱۲ می سال جاری میلاد به این دلیل که چنین سفری به خارج از کشور ضروری یا موجه به نظر نمی‌رسد، صادر کرده است.

دوروف در مارس امسال اجازه سفر به امارات متحده عربی که شهروندی آنجا را نیز دارد دریافت کرد.

پس از دستگیری دوروف، تلگرام اعلام کرد از قوانین اتحادیه اروپا ازجمله قانون سرویس‌های دیجیتال پیروی می‌کند و بازبینی محتوای آن نیز در چارچوب استانداردهای صنعت انجام و پیوسته بهینه می‌شود.

این پیام‌رسان به عنوان شاهدی بر بهبود مستمر نظارت بر محتوا در سپتامبر ۲۰۲۴ میلادی تصمیم گرفت IP آدرس کاربران و شماره تماس آنها را در ازای دریافت درخواست قانونی ارائه کند.

پس از آن و در دسامبر ۲۰۲۴ میلادی پلتفرم مذکور با International Watch Foundatioan همکاری کرد تا با استفاده از ابزارهای این سازمان لینک‌های مرتبط به کودک‌آزاری را در تلگرام مسدود کند. هر دوی این اقدامات به عنوان تلاش‌هایی برای راضی کردن مقاماتی تلقی شدند که ممکن بود تلگرام را وادار به پاسخگویی درباره جرم‌هایی که پلتفرم تسهیل کرده بود کنند.

پیشخوان

مبارزه برای استقلال

«آینه چپ، راست راهنما»؛ روایتی زنانه از پیچیدگی روابط انسانی

نویسنده: دورته نورس
مترجم: شهرزاد لولاچی
نشر: برج
سال انتشار: ۱۴۰۳

«آینه چپ، راست راهنما» رمانی از نویسنده دانمارکی دورته نورس است که با نثر موجز و مینیمالیستی خود و بینش روان‌شناختی دقیق، تحسین شده است. این اثر که به فهرست نهایی جایزه بین‌المللی من بوکر راه یافته، تصویری طنزآمیز، تأمل‌برانگیز و گاه تلخ از تنهایی مدرن، تغییرات شخصی و مبارزه برای استقلال ارائه می‌دهد. نورس با تمرکز بر جنبه‌های روزمره زندگی، داستان زنی را روایت می‌کند که در میانه سفری است- هم در جاده و هم در درون خود. داستان درباره سونیا، زنی میانسال است که در کپنهاگ به ترجمه رمان‌های جنایی سوئدی مشغول است. او در زندگی‌اش احساس سردرگمی می‌کند و تلاش دارد رانندگی یاد بگیرد- کاری که در نگاه اول ساده به نظر می‌رسد اما در واقع بازتابی از چالش‌های عمیق‌تر اوست. در کنار تقلاهایش در کلاس‌های رانندگی، سونیا با رابطه سرد و دور از خواهرش، حس جدایی از محیط اطراف و درک تازه‌ای از مسیر زندگی‌اش روبه‌رو می‌شود. نورس با آمیزه‌ای از طنز تلخ و درون‌نگری، داستانی درباره تغییرات ناخواسته میانسالی، پیچیدگی روابط انسانی و نیاز به ارتباط و پذیرش خود روایت می‌کند.

درجهت عکس

عکس: مهدی پورعرب، ایرنا

سرزمین هزار دف

جشن «هزار دف»، با حضور جمع زیادی از علاقه‌مندان به موسیقی، مسئولان، گردشگران، مردم محلی و دف‌نوازانی از استان‌های مختلف کشور در روستای گردشگری پالنگان از توابع شهرستان کامیاران استان کردستان برگزار شد.

جهان

شیطان در دادگاه

■ بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، برای پاسخگویی به اتهامات فساد علیه خود، در دادگاهی در تل‌آویو حاضر شد.

کیوآرکد را اسکن کنید

بین‌الملل

برخورد میکروفن به رئیس

■ رئیس جمهور آرژانتین، روز دوشنبه هنگام خروج از یک حوزه رأی‌گیری در بوئنوس آیرس، خبرنگاری را به ضربه‌زدن عمدی با میکروفن به بینی‌اش متهم کرد.

کیوآرکد را اسکن کنید

حیات وحش

آخرین نبرد

■ درونزوئلا، گروهی از زیست‌شناسان تلاش می‌کنند یکی از نایاب‌ترین خزندگان جهان را از خطر انقراض نجات دهند.

کیوآرکد را اسکن کنید

حادثه

سقوط چراغ برق

■ سقوط یک چراغ برق زنگ‌زده در خیابانی در لهستان، پس از تکیه دادن یک مرد مست به آن به زخمی شدن یک زن منجر شد.

کیوآرکد را اسکن کنید

دوردنیا

جنگ با سلمان خان بالا گرفت

اعلام جنگ بدنام‌ترین شبکه جنایی هند به ستاره بالیوود

گروه بیشنوی، تحت رهبری لارنس بیشنوی، به یکی از بدنام‌ترین شبکه‌های جنایی در هند تبدیل شده است. این گروه که در ایالت‌های راجستان و پنجاب فعالیت می‌کند، به دلیل فعالیت‌های غیرقانونی گسترده‌اش، از جمله اخاذی، قاچاق مواد مخدر و قتل‌های هدفمند، شناخته می‌شود. گزارش تازه فایننشال تایمز به‌طور خاص به درگیری این گروه با سلمان خان، یکی از بزرگ‌ترین ستارگان سینمای هند پرداخته که به دلیل یک پرونده جنجالی شکار غیرقانونی در سال ۱۹۹۸ با جامعه بیشنوی، یک گروه مذهبی و قبیله‌ای در راجستان، درگیر شده است.

جنگ با سلمان خان از کجا آغاز شد؟

ریشه تنش میان لارنس بیشنوی و سلمان خان به محکومیت سلمان خان در سال ۲۰۱۸ به دلیل شکار غیرقانونی یک گونه نادر از غزال بازمی‌گردد، حیوانی که برای جامعه بیشنوی مقدس است. این پرونده خشم جامعه بیشنوی و گروه گانگستری مرتبط با آن را برانگیخت. لارنس بیشنوی، که خود را حامی ارزش‌های این جامعه معرفی می‌کند، از آن زمان تهدیدات متعددی علیه جان سلمان خان انجام داده است. ازجمله اقدامات این گروه، حمله مسلحانه به خانه سلمان خان در بمبئی در سال ۲۰۲۴ بود که باعث افزایش نگرانی‌های امنیتی برای این ستاره بالیوود شد. این حملات به‌عنوان بخشی از تلاش گروه برای اخاذی و انتقام توصیف شده‌اند.

صدور جنایت به جهان

اما این گروه تبهکاری محدود به داخل کشور هند نیست و گسترش فعالیت‌های گروه بیشنوی به کشورهایی از جمله کانادا هم کشیده شده است. این گروه با استفاده از شبکه‌های مهاجران هندی در کانادا، به فعالیت‌هایی مانند قاچاق مواد مخدر و اخاذی از کسب‌وکارهای هندی‌تبار پرداخته است. فایننشال تایمز گزارش می‌دهد که مقامات کانادایی در حال بررسی ارتباط این گروه با چندین پرونده جنایی، ازجمله قتل‌های هدفمند هستند. این گسترش بین‌المللی نشان‌دهنده توانایی گروه در بهره‌برداری از ارتباطات جهانی و شبکه‌های دیاسپورای هندی است.

رهبری از داخل زندان

گروه بیشنوی به دلیل ساختار غیرمتمرکز و استفاده از فناوری‌های مدرن، مانند اپلیکیشن‌های پیام‌رسان رمزنگاری‌شده، توانسته است از دسترس مقامات فرار کند. لارنس بیشنوی که در حال حاضر در زندانی در هند به سر می‌برد، همچنان از طریق شبکه‌ای از همدستان خود گروه را هدایت می‌کند. این گروه با جذب جوانان بیکار در مناطق فقیرنشین و استفاده از احساسات مذهبی و قبیله‌ای، توانسته است پایگاه اجتماعی خود را تقویت کند.

شورش گرسنگان!

دولت هند و مقامات محلی در راجستان و پنجاب تلاش‌های خود را برای سرکوب گروه بیشنوی افزایش داده‌اند اما موفقیت محدودی داشته‌اند. این گروه به دلیل نفوذ در جوامع محلی و توانایی در فرار از قانون، همچنان یک تهدید جدی محسوب می‌شود. در عین حال، درگیری با سلمان خان به گروه بیشنوی توجه رسانه‌ای گسترده‌ای بخشیده و آن را به نمادی از مقاومت در برابر نخبگان شهری در برخی مناطق روستایی تبدیل کرده است. با این حال، این اقدامات جنایی باعث شده که بسیاری از اعضای جامعه بیشنوی نیز از اقدامات گروه فاصله بگیرند و آن را به انحراف از ارزش‌های سنتی این جامعه متهم کنند.